

Umístování dětí do bývalých kojeneckých ústavů rozhodnutí Evropského výboru pro sociální práva *ERRC & MDAC proti České republice*

Eva Petrová

Kancelář vládního zmocněnce pro zastupování
České republiky před Evropským soudem pro
lidská práva

Budoucnost péče o ohrožené děti do tří let
27. dubna 2021

Bývalé kojenecké ústavy

Kolektivní stížnost *ERRC & MDAC proti České republice*, č. 157/2017

- Podaly dvě nevládní organizace, námitka: rutinní umísťování dětí do dětských domovů pro děti do tří let věku (bývalé kojenecké ústavy, nyní dětská centra) + diskriminace dětí romského původu a dětí se zdravotním postižením jsou v rozporu s článkem 17 Evropské sociální charty (právo matek a dětí na sociální a hospodářskou ochranu, včetně zřizování nebo provozování vhodných institucí nebo služeb) a v rozporu s preambulí Charty (zákaz diskriminace)
- Česká republika je jedna z posledních zemí Evropy, kde je možná institucionalizace malých dětí/nesporný negativní dopad institucionalizace na vývoj dětí/nedostatek alternativních řešení (náhradní rodinná péče)

Bývalé kojenecké ústavy

[Rozhodnutí Evropského výboru pro sociální práva Rady Evropy ze dne 17/6/2020](#)
(zveřejněné dne 23/11/2020)

- *Zaprvé*, právní úprava provozování dětských center v zákoně o zdravotních službách nezaručuje náležitou ochranu a péči dětem do tří let věku; občanský zákoník jasně stanoví přednost náhradní rodinné péče, ale tzv. dobrovolné pobyty obchází systém sociálně-právní ochrany dětí
- *Zadruhé*, nebyla přijata dostatečná opatření pro poskytování služeb dětem do tří let věku v rodinném prostředí a komunitním prostředí rodinného typu; ke snižování počtu dětí v dětských centrech dochází velmi pozvolna: zejména Praha, Středočeský, Ústecký a Plzeňský kraj
- *Zatřetí*, nebyla shledána diskriminace dětí romského původu a dětí s postižením, nicméně nebyla přijata dostatečná opatření k zajištění práva na náležitou ochranu a vhodné služby péče o děti romského původu a děti s postižením do tří let věku; počty těchto skupin dětí v dětských centrech zůstávají vysoké

Bývalé kojenecké ústavy

Výkon rozhodnutí

- Kontrolní mechanismy: Výbor ministrů Rady Evropy a EVSP, první implementační zpráva české vlády se očekává **do konce října 2021**
- Cílem výkonu rozhodnutí je zajistit dětem, které se ocitnou mimo péči biologické rodiny, lepší podmínky pro jejich vývoj.
- Přijetí obecných opatření k nápravě shledaných porušení; klíčový je měřitelný pokrok, kterého Česká republika v dané oblasti dosáhne.
- Naléhavost! Shoda českých i mezinárodních odborníků: Každé další malé dítě umístěné do ústavního zařízení si škodlivé následky umístění ponese celý život!

Bývalé kojenecké ústavy

Výkon rozhodnutí

- Legislativní změny probíhají, bez ohledu na výsledek je třeba **bezodkladně** pracovat na změně praxe
- Tzv. dobrovolné pobyty jsou v rozporu s Evropskou sociální chartou – nežádoucí špatná praxe, spolupráce s OSPOD
- Transformace bývalých kojeneckých ústavů na jiné typy zařízení – zrušení služby dětský domov pro děti do tří let věku + posílení terénních sociálních služeb a alternativních forem péče
- Zodpovědnost MZ, MPSV a každého kraje!

Děkuji za pozornost.

Eva Petrová

Kancelář vládního zmocněnce pro zastupování ČR před
ESLP

Na Děkance 3, 128 10 Praha 2

e-mail: epetrova@msp.justice.cz

tel.: 221 997 448

